

prof. dr hab. Paweł Zawadzki
Akademia Muzyczna
im. Karola Lipińskiego
we Wrocławiu

Wrocław, 17.05.2024 r.

RECENZJA

w postępowaniu habilitacyjnym dr Moniki Quinn
w dziedzinie sztuki w dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne

Zlecenie podjęte na podstawie pisma z dnia 9 stycznia 2024 w którym Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina powierzyła mi funkcję recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego pani dr Monice Quinn.

DANE O HABILITANTCE

Pani dr Monika Quinn urodziła się w Montrealu w 1984 roku. Naukę gry rozpoczęła w Państwowej Podstawowej Szkole Muzycznej I st. im. Emila Młynarskiego oraz Państwowym Liceum Muzycznym im. Zenona Brzewskiego w klasie fortepianu prof. Teresy Manasterskiej. Jak podaje Habilitantka, prof. Manasterska wykształciła u niej podstawy solidnego warsztatu pianistycznego, zadbała o rozwój na płaszczyźnie brzmieniowej wpajając nawyki dotyczące szlachetności brzmienia fortepianu, dbałości o detal i jakość wykonywanych na przestrzeni lat edukacji różnorodnych pozycji literatury pianistycznej. Dr Quinn podkreśla również fakt, że w tym czasie kształtowała się jej osobowość artystyczna, a wpływ na to miała nie tylko prof. Manasterska ale również rodzice – w tym mama pianistka, prof. UMFC Anna Jastrzębska-Quinn. W 2002 roku Pani dr Monika Quinn rozpoczęła studia pianistyczne UMFC w Warszawie w klasie prof. Kazimierza Gierżoda oraz prof. Anny Jastrzębskiej – Quinn. W ostatnich latach szkoły średniej jak i na studiach pianistycznych była uczestniczką wielu konkursów o randze międzynarodowej, odnosząc na nich znaczące sukcesy: zwycięstwo na międzynarodowym konkursie pianistycznym w Rzymie (I nagroda „Premio Assoluto”, 2002), Carlet w Hiszpanii (I nagroda i nagroda specjalna, 2001) i Narwie w Estonii (1999). Otrzymała także Grand Prix Festiwalu Pianistycznego w Koninie (2005). Została laureatką II nagrody konkursu EPTA w Krakowie (2000) oraz III nagrody Międzynarodowego Konkursu „Chopin in Memoriam” w Warnie w Bułgarii (2010). Brała udział w XV Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina w Warszawie w 2005 r. Była stypendystką Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2000). Po studiach aktywnie koncertowała na estradach Polski, Europy oraz Azji.

Poza działalnością solistyczną dr Monika Quinn bardzo intensywnie realizowała i wciąż realizuje swój potencjał artystyczny na gruncie muzyki kameralnej współtworząc duet fortepianowy Gabrys&Quinn Piano Duo z Marią Gabryś-Heyke. Były wykonawczyniami na cyklu koncertów organizowanych przez UMFC *Środa na Okólniku*, gościły w Filharmonii Narodowej w Warszawie i w Centrum Muzyki Współczesnej w Lusławicach. Koncertowały kilkakrotnie w ramach koncertów PAN Chopin. W 2015 roku na zaproszenie Orkiestry

Kameralnej Filharmonii Gorzowskiej wystąpiły z *Karnawalem zwierząt* Camille'a Saint-Saëns'a pod batutą Moniki Wolińskiej w ramach koncertu *Muzyczna Menażeria* w sali koncertowej Filharmonii Gorzowskiej, zaś w roku 2017 wraz z Orkiestrą Kameralną Filharmonii Narodowej pod batutą Macieja Tarnowskiego uświetniły wykonaniem tego samego utworu zakończenie festiwalu muzycznego *W krainie Chopina* w Izabelinie. W większym składzie (Gabryś&Quinn Piano Duo i dwa zestawy perkusji) wykonały na UMFC Makrokosmos III Georga Crumba (2015). Brały udział w koncercie Katedry Organów i Klawesynu *Anton Heiller in memoriam w 40. rocznicę śmierci*, dokonując polskiego prawykonania *Toccaty* na dwa fortepiany tego kompozytora (2019). Duet otrzymał zaproszenie do udziału w III Festiwalu *Moniuszko na Trakcie Królewskim* w Pałacu Staszica w Warszawie (2021). W czerwcu 2022 roku studio Polskiego Radia Chopin, gościło pianistki podczas koncertu specjalnego z okazji 150. rocznicy śmierci Stanisława Moniuszki. Wieloletnia współpraca obu Pań zaowocowała nagraniem płyty CD MONIUSZKO FOR 4 HANDS, która ukazała się w 2020 roku w wydawnictwie *Chopin University Press*. Jest to monograficzny album składający się z utworów nigdy wcześniej niewykonanych w Polsce. Krążek zawiera utwory o charakterze tanecznym – jak polonezy, mazury, czy też transkrypcje oper i symfonii. W dorobku naukowym Habilitantka wyszczególnia działalność jako uczestniczka panelu dyskusyjnego na sesjach w trakcie Pianistycznego Forum Młodych Pedagogów w Akademii Muzycznej w Łodzi (2017). Ponadto uczestniczyła w sesji naukowej organizowanej na UMFC w Warszawie. W 2020 roku była prelegentką odbywającej się online dyskusji naukowej organizowanej przez Wydział Edukacji Muzycznej Akademii Sztuki w Szczecinie. W lutym 2020 roku złożyła do wydawnictwa *Chopin University Press* tekst autorskiej publikacji pt. „*W poszukiwaniu idiomu balladowości. Studium nad Balladą g-moll op.23 Fryderyka Chopina.*” Artykuł pojawi się na łamach czasopisma *Musica Intellectualis* (publikacja zbiorowa autorów związanych z UMFC). Była też ekspertką w ramach projektu badawczego „*Music performance anxiety from challenge and threat perspective: psychophysiological and performance outcomes*” („Lęk przed występem muzycznym jako wyzwanie i zagrożenie: wyniki psychofizjologiczne i wykonawcze”) organizowanym przez *UNISANTÉ Centre universitaire de médecine générale et santé publique* Lausanne w Szwajcarii. Dr Monika Quinn realizuje się również na gruncie pedagogicznym na szczeblu akademickim jak też jako nauczyciel w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych nr 1 w Warszawie. Współpracowała jako pianistka kameralistka w klasach skrzypiec i śpiewu operowego na UMFC w Warszawie. Jej uczniowie oraz studenci prowadzeni we współpracy z PT pedagogami warszawskiego UMFC odnosili sukcesy na konkursach pianistycznych o randze ogólnopolskiej czy też międzynarodowej. Na UMFC była związana z klasą fortepianu prof. Anny Jastrzębskiej-Quinn, prof. Elżbiety Karaś-Krasztel, prof. Jerzego Sterczyńskiego i Janusza Olejniczaka. Prowadziła lekcje mistrzowskie, wykłady w ramach kursów letnich, organizowała warsztaty dla uczniów szkół muzycznych. Jej działalność doceniona została przez Ministra Edukacji i Nauki, który przyznał jej *Medal Komisji Edukacji Narodowej* za szczególne zasługi dla oświaty w 2022 roku. Na uwagę zasługuje fakt ukończenia studiów w zakresie fizjologii muzyki w *Hochschule der Künste w Zürichu*.

W wrześniu 2018 roku uzyskała stopień doktora sztuki, nadany uchwałą Rady Wydziału Fortepianu, Klawesynu i Organów Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie; tytuł rozprawy doktorskiej: *Ballada w romantycznej muzyce fortepianowej - powstanie, forma, odniesienia literackie, interpretacja - na przykładzie wybranych utworów: Ballady g-moll op.23 F. Chopina, Ballady h-moll F. Liszta, IV Ballad op.10 J. Brahmsa, Ballady g-moll op.24 E. Griega oraz Ballady g-moll op.18 J. Zarębskiego*

OCENA AUTOREFERATU

Pisząc autoreferat Habilitantka Monika Quinn postanowiła zapoznać czytelników, recenzentów, komisję habilitacyjną z całokształtem swojej drogi artystycznej, zawodowej oraz omówić przyczyny zainteresowania się tematem związanym z jej dziełem artystycznym, które w jej przypadku dotyczy utworów dedykowanych Marii Kalergis – *Antologia muzycznych dedykacji dla Marii Kalergis*. Płyta CD À KALERGIS, zawiera kompozycje Theodora Kullaka, Carla Tausiga, Ferenc Liszta, Józefa Nowakowskiego, Kazimierza Lubomirskiego i Alexandre'a Dreyschocka i stanowi w myśl ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym (art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.) oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) dzieło mające podlegać ocenie w staraniach habilitacyjnych. Płyta ukazała się nakładem Wydawnictwa Chopin University Press we wrześniu 2023 roku (UMFC CD 171/2023). Nagranie zrealizowano w grudniu 2021 roku w Sali Koncertowej UMFC w Warszawie. Habilitantka zdecydowała się przybliżyć szerszemu gronu słuchaczy i wielbicieli muzyki postać arystokratycznej damy, której dedykowali swoje utwory wielcy kompozytorzy i wirtuozi epoki romantyzmu. Dziś jest to postać zapomniana, która nie kojarzy się bezpośrednio z twórczością chociażby Franciszka Liszta czy Theodora Kullaka, ale w swojej epoce była nie tylko mecenaszką sztuki, organizatorką spotkań salonowych, ale też pianistką na tyle biegłą, że mogła z powodzeniem występować w duecie z wirtuozem wszechczasów Lisztem. Habilitantka w autoreferacie przybliżyła fakty z jej życia oraz podaje powody swojego zainteresowania tą dziś enigmatyczną postacią. W miarę pogłębianych poszukiwań dr Monika Quinn odnalazła szereg powiązań Marii Kalergis z wybitnymi twórcami minionej epoki i postanowiła w pewien sposób postawić się na miejscu dedykantki i wykonać utwory dla niej skomponowane. W dalszej części autoreferatu omawia szczegółowo poszczególne kompozycje dokonując wstępnej analizy formalnej oraz opisując utwory pod względem zawartego w nich ładunku emocjonalnego. Znajdziemy tu informacje o *Fantazji-Parafrazie* op.9 Theodora Kullaka, *Impromptu f-moll op. 1* Carla Tausiga, *Elegii As-dur S 196* Franciszka Liszta, *Quatre Mazourkas pour le piano op. 26* i *Balladzie op. 34* Józefa Noskowskiego, *Trois Mazurkas op. 10* Kazimierza Lubomirskiego, czy *Les Adieux de Varsovie, Impromptus pour le pianoforte op. 15* Alexandra Dreyschocka. Zwieńczeniem tej części dokumentacji jest informacja, że płyta stanowi premierową rejestrację ww. dzieł, przez co stanowi wkład w rozwój dyscypliny. Stwierdzam, że Autoreferat dr Moniki Quinn w satysfakcjonujący sposób przybliżyła postać Habilitantki, jej ścieżkę artystyczną i pozwala na odczytanie głównych obszarów Jej działalności.

OCENA DZIEŁA ARTYSTYCZNEGO

Dzieło artystyczne stanowi płyta CD À Kalergis – *Antologia muzycznych dedykacji dla Marii Kalergis* wydana przez wydawnictwo *Chopin University Press*. Nagranie zostało zrealizowane w grudniu 2021 roku w Sali Koncertowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Łączny czas trwania nagrania to 67 minut. Na płycie zostały zarejestrowane utwory, które dedykowane były Marii Kalergis – mecenasce sztuki, pianistce, przyjaciółce wybitnych kompozytorów epoki romantyzmu. W spisie 12 indeksów płyty odnajdziemy utwory takie jak:

Fantazja-Parafraza op.9 Theodora Kullaka,

Impromptu f-moll op. 1 Carla Tausiga,

Elegia As-dur S 196 Franciszka Liszta,

Quatre Mazourkas pour le piano op. 26 i *Ballada op. 34* Józefa Noskowskiego,

Trois Mazurkas op. 10 Kazimierza Lubomirskiego

Les Adieux de Varsovie, Impromptus pour le pianoforte op. 15 Alexandra Dreyschocka

Jak podaje Habilitantka, spora część nagranych dzieł stanowi światową premierę fonograficzną. Znajdziemy tu miniatury o charakterze tanecznym takie jak mazurki, czy bardziej wirtuozowskie jak np. *Fantazja Parafraza op.9*. Z pewnością większość z zaprezentowanych na nośniku CD utworów to kompozycje niezbyt wymagające pod względem techniczno-wykonawczym. Charakteryzują się raczej prostą, przejrzystą fakturą i ogólnie umiarkowaną agogiką. Do utworów wirtuozowskich można by zaliczyć wspomnianą powyżej *Fantazję op. 9*, w której słyszalny jest typowy dla tej epoki styl wypowiedzi muzycznej. Odnajdujemy tu elementy stylu brillante, pochody gamowe, pasażowe, tzw. elementy popisu wirtuozowskiego. Habilitantka w sposób gustowny prezentuje owe nieznanne szerokiemu gronu utwory. W opinii recenzenta wybór takich kompozycji jako dzieła podlegającego ocenie w postępowaniu habilitacyjnym nie jest bezpodstawny. Biorąc pod uwagę fakt, że dr Monika Quinn pracuje z uczniami na niższym szczeblu edukacyjnym, jakim jest szkoła muzyczna II stopnia, poszerzenie repertuaru młodych adeptów gry o nieznanne dotąd kompozycje, w sposób istotny może wpłynąć na rozwój dziedziny muzycznej w ogóle. Często obserwuje się sytuacje, w których uczniowie nie radzą sobie z kompozycjami ogólnie dostępnymi od wielu lat w szkolnictwie, a możliwość rozszerzenia repertuaru szkolnego o nowe, mniej wymagające, aczkolwiek kształcące pod wieloma względami miniatury, byłoby rozsądnym wyjściem. *Mazurki Józefa Noskowskiego*, czy *Kazimierza Lubomirskiego* nagrane przez Habilitantkę stanowią dobry wstęp do praktykowania, w miarę rozwijania kompetencji, dzieł np. Fryderyka Chopina. Pianistka wykonuje owe utwory w sposób przekonujący, a same w sobie to kompozycje przyjemne do słuchania i wykonywania. Posiadają ten niezwykły walor jakim jest „świeżość”. Ten aspekt bywa kluczowy, gdyż stałe prezentacje tych samych dzieł bywają obciążające dla pedagogów jak też i uczniów. *Elegia S 196* Fr. Liszta to okazja to zapoznania się z wielopłaszczyznowością linii melodycznej. Z pewnością jest to jeden z prostszych utworów tego kompozytora, lecz stanowi niebywałą okazję do nabywania nowych umiejętności kolorystycznych, czy też tych związanych z budowaniem narracji na płaszczyźnie struktur o charakterze recytatywów, czy improwizacji. Ciekawa materia harmoniczna też może zostać wykorzystana jako okazja do rozwoju wrażliwości dźwiękowej. Odnajdziemy tu też typowe dla Liszta zadania techniczno-wykonawcze jak tremola, ostinatowe akordy, itp.

Podsumowując, większość utworów zaprezentowanych na płycie CD to utwory o charakterze dydaktycznym, ale niebanalnym pod względem treści muzycznej i aspekcie edukacyjnym. Wykonane zostały z dużą wrażliwością na detal, jakość brzmienia, zastosowanie pedalizacji. Pani dr Monika Quinn zaprezentowała się na nagraniu jako pianistka, której przekaz muzyczny w interpretacji dzieł jest logiczny, spójny. W utworach buduje wyrazistą, lecz nieprzesadną ekspresję, która jest różnorodna, nasycona odpowiednią dynamiką, czy bogactwem artykulacyjnym.

Na marginesie warto pochwalić jakość samego nagrania. Bardzo dobre ustawienie mikrofonów i świetnie uchwycona akustyka sali sprawiają, że płyta CD jest przyjemna w odbiorze i zachęca do słuchania jej w całości.

Reasumując: doceniam trud Habilitantki włożony w przygotowanie oraz zarejestrowanie na płycie CD utworów kompozytorów epoki romantyzmu pod wspólnym hasłem – dedykacje dla Marii Kalergis i oceniam dzieło artystyczne pozytywnie.

OCENA DOROBKU ARTYSTYCZNEGO

W wykazie aktywności koncertowej przedstawionych i udokumentowanych jest niewiele, bo 17 występów, które Habilitantka wykonała od momentu uzyskania stopnia doktora. Niestety recenzent nie może wziąć pod uwagę recitali z okresu poprzedzającego awans, gdyż zostały już docenione w poprzednim postępowaniu z roku 2018. Owszem pozwalają one zapoznać recenzenta z ogólną działalnością dr Quinn na przestrzeni wielu lat, lecz nie podlegają ocenie. I tak oto wśród 17 występów przeważają prezentacje kameralne duetu Gabryś&Quinn Piano Duo. W programie owych koncertów wykonywane były utwory solowe i kameralne kompozytorów takich jak: J. S. Bach, L. van Beethoven, S. Moniuszko, M. Ravel, G. Gershwin, Fr. Chopin, F. Liszt, C. K. Tausig, J. Nowakowski, A. Dreyschock, A. Heiller, J. Brahms, Fr. Schubert, A. Dvorak, Wł. Żeleński, B. Bartok, I. Zalewski. Dodatkowo w działalności artystycznej widnieje zapis świadczący o dokonaniu nagrania jeszcze jednej płyty CD na przełomie roku 2019/20 (drugą jest płyta CD *À Kalergis – Antologia muzycznych dedykacji dla Marii Kalergis*). Jest to materiał z muzyką kameralną w wykonaniu duetu Gabryś&Quinn Piano Duo. Pianistka dokonała też w tym okresie dwóch prawykonań utworów A. Heillera oraz I. Zalewskiego. Dorobek artystyczny oceniam jako dostateczny, możliwy do zaakceptowania ze względu na różnorodność repertuarową rozumianą jako zróżnicowaną pod względem twórczości kompozytorskiej. Dodatkowo fakt nagrania dwóch materiałów na płyty CD rekompensuje nieposiadanie na chwilę obecną w dorobku artystycznym większej ilości recitali czy występów publicznych ogólnie pojętych. Działalność artystyczną dr Moniki Quinn oceniam pozytywnie.

OCENA DOROBKU DYDAKTYCZNEGO

Na dorobek dydaktyczny dr Moniki Quinn składają się osiągnięcia na gruncie akademickim – sukcesy studentów UMFC w Warszawie - osiągnęte jako wynik współpracy Habilitantki wraz z pracownikiem samodzielnym (prof. Anną Jastrzębską-Quinn), z którym prowadziła klasę fortepianu oraz jej własne sukcesy, będące wynikiem jej pracy z uczniami szkoły muzycznej, w której jest zatrudniona. Tak oto dr Quinn pracuje na warszawskim UMFC od 2009, a od 2007 w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych nr 1 w Warszawie. W wykazie widnieją nazwiska studentów oraz uczniów, którzy osiągnęli laury konkursowe w wyniku współpracy z Habilitantką. Ogółem jest ich 15 z czego 13 to sukcesy z uczniami ZPSM nr 1 oraz dwa na szczeblu akademickim. Ponadto Habilitantka otrzymała *Medal Komisji Edukacji Narodowej* za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania 2022 roku, Nagrodę Indywidualną za wzorową pracę pedagogiczną i osiągnięcia artystyczne, przyznaną przez Dyrektora ZPSM nr 1 w Warszawie w 2019 roku. W 2023 roku został jej nadany stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego. W dorobku dydaktycznym znajdują się również zajęcia

prowadzone w ramach kursów pianistycznych i są to warsztaty pianistyczne, jak też spotkania dotyczące fizjologii muzyki. Warto w tym momencie nadmienić, że dr Quinn w latach 2018-2021 studiowała w Zurychu. W ramach poszerzania swoich kompetencji pedagogicznych jak i artystycznych podjęła trzyletnie studia w specjalności *fizjologia muzyki* na Zürcher Hochschule der Künste. Ukończenie tej specjalności umożliwiło pianistce nabycie wiedzy z zakresu poprawy fizjologii i ergonomiki gry, prewencję kontuzji, udzielenie wsparcia psychologicznego uczniom oraz studentom. Ukończenie studiów z opisanego powyżej zakresu stworzyło podłoże do bardziej kompleksowego podejścia do szeroko rozumianej pedagogiki. Ponadto tłumaczy fakt dość ubogiego dorobku artystycznego. Recenzent rozumie, że poszerzanie wykształcenia, praca na dwóch etatach oraz prowadzenie kursów, często wiąże się z nasileniem działalności w jednym obszarze, a uszczupleniem jej w innych. Kolejną pozycją na liście wykazu w ramach dorobku dydaktycznego jest udział w konferencjach naukowych. Konferencje te miały miejsce w Szczecinie oraz na UMFC. W 2020 roku została też złożona autorska publikacja pt.: „*W poszukiwaniu idiomu balladowości. Studium nad Balladą g-moll op.23 Fryderyka Chopina.*” do wydawnictwa Chopin University Press. Artykuł pojawi się w części naukowej pisma *Musica Intellectualis* w kolejnym wydaniu. W roku 2022 dr Quinn była ekspertem muzycznym w naukowym projekcie badawczym organizowanym przez UNISANTÉ Centre universitaire de médecine générale et santé publique Lausanne w Szwajcarii. Projekt nosił tytuł: „*Music performance anxiety from challenge and threat perspective: psychophysiological and performance outcomes*” („Lęk przed występem muzycznym jako wyzwanie i zagrożenie: wyniki psychofizjologiczne i wykonawcze”). Dorobek dydaktyczny Habilitantki oceniam pozytywnie.

OCENA INNYCH DZIAŁALNOŚCI

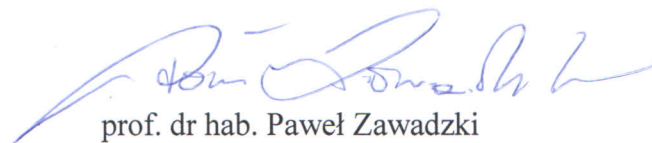
Powołując się na przedstawioną dokumentację, dr Monika Quinn angażuje się na rzecz pracy Katedry Fortepianu UMFC w Warszawie. Sprawowała opiekę organizacyjną i artystyczną nad koncertami Katedry, była opiekunem Koła Naukowego Pianistów UMFC, pomagała organizacyjnie w ramach koncertów wymiennych z innymi uczelniami muzycznymi w Polsce. Była też członkiem Rady Wydziału. Aktualizuje stronę internetową Katedry Fortepianu na stronie Facebook.

KONKLUZJA

Dorobek artystyczny jak i dzieło artystyczne dr Moniki Quinn stanowią wkład w upowszechnianiu i propagowaniu kultury polskiej.

Stwierdzam, że dr Moniki Quinn **spełnia** wymagania Ustawy stawiane kandydatom do uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

Osiągnięcie i dorobek dr Moniki Quinn oceniam pozytywnie.



prof. dr hab. Paweł Zawadzki